

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE
cu privire la cererea de accelerare

cauzei de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Ciumac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea la emiterea unui act administrativ individual favorabil,

(Dosarul nr. 3ra-282/25

NR. PIGD 2-23062931-01-3ra-23052025)

Termenele de judecare a cauzelor civile. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei. Examinarea cererii privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei.

22 decembrie 2025

Examinând în lipsa părților cererea depusă de avocatul Ghenadie Bobu în interesele lui Radu Ciumac cu privire la accelerarea procedurii de judecare a cauzei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, Președinte,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 3 mai 2023, avocatul Ghenadie Bobu în interesele lui Radu Ciumac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând:

- anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Chișinău, Centru, nr. 91/2023/1634, aprobată la 16 martie 2023 și răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale, formulat în scrisoarea sub nr. 725/23 din 11 aprilie 2023;
- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial competent, să includă în vechimea în serviciu perioada de timp de la 31 august 2001 până la 24 iulie 2003, ca serviciu militar prin contract și să emită un act administrativ individual prin care să stabilească lui Radu Ciumac pensia pentru vechime în muncă începând cu data de 2 decembrie 2022;
- compensarea cheltuielilor de judecată din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

2. Prin hotărârea din 19 iunie 2024 a Judecătorie Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată s-a admis. S-a anulat Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale Oficiul Teritorial-Chișinău, Centru, nr.91/2023/1634, aprobată la data de 16 martie 2023, și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale, formulat în scrisoarea sub nr.725/23 din 11 aprilie 2023 ca fiind ilegale. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în vechimea în serviciu perioada de timp de la 31 august 2001 până la 24 iunie 2003 - ca serviciu militar prin contract și să emită un act administrativ individual prin care să stabilească lui Radu Ciumac pensia pentru vechime în muncă începând cu data de 2 decembrie 2022. S-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

3. Prin decizia din 28 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024.

4. La 3 aprilie 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 28 ianuarie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei cu pronunțarea unei noi decizii privind respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

5. Conform fișei de repartizare a dosarului la 23 mai 2025, cererea de recursul depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului-raportor al Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc.

6. Ședința de judecată pentru examinarea admisibilității recursului nefiind stabilită.

7. La 9 decembrie 2025, avocatul Ghenadie Bobu în interesele lui Radu Ciurac a depus cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei.

8. În motivarea cererii a indicat că, cauza a fost înregistrată la Curtea Supremă de Justiție pe data de 3 aprilie 2025 sub nr. 3ra-282/25, dosarul a fost repartizat, însă până la moment nu a fost fixată nici o ședință de judecată. Această situație depășește cu mult termenele rezonabile de soluționare a cauzelor, încălcând dreptul persoanei la un proces echitabil și la soluționarea cererii în termen rezonabil.

9. Totodată, consideră că în cauza sunt circumstanțe excepționale care determină o încălcare a termenului rezonabil, cum este reglementat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

10. Notează că, actualmente Radu Ciurac nu este angajat în câmpul muncii, nu dispune de careva venituri, nu poate să se întrețină singur, cu atât mai mult nu poate avea grijă de familia sa, având la întreținere doi copii minori: XXXX, născută pe XXXX și XXXX, născut pe XXXX.

11. De asemenea, soția acestuia - XXXX, este angajată în funcție de vânzător produse nealimentare în cadrul unei societăți comerciale, iar venitul acesteia pentru luna octombrie curent a fost de 9972,25 lei, fapt confirmat prin certificatul nr. 35 din 27 noiembrie 2025, sumă care abia le ajunge să achite facturile și pentru procurarea produselor alimentare, nemaivorbind de crearea unor condiții de trai decente pentru sine și familie.

12. Totodată Radu Ciurac, la moment deține trei credite, contractate de la BC „Moldindconbank” SA în baza contractelor de credit din 7 mai 2025 - cu rata lunară de 3744,59 lei, din 24 iulie 2025 - cu rata lunară de 250,92 lei și din 11 august 2025 - cu rata lunară de 4006,27 lei, ceea ce se confirmă prin certificatul nr. 120 din 24 noiembrie 2025.

13. Mai menționează că, Radu Ciurac, începând cu data de 4 noiembrie 2025 și până în prezent se află în evidență cu statut de șomer la Agenția națională pentru ocuparea forței de muncă, fapt confirmat prin certificatul nr. 486 din 24 noiembrie 2025.

14. Relevă că, la 6 noiembrie 2025, Radu Ciurac a depus la CNAS a cerere privind stabilirea pensiei de militar, după ce a realizat vechimea în muncă, invocată de CNAS ca fiind necesară pentru ai stabili pensia. Prin scrisoarea nr. 1834/25 din 2 decembrie 2025, acesta a fost informat precum că s-a adresat anterior pe 06 decembrie 2022, cu o cerere de stabilire a pensiei de militar, conform art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993, iar CNAS a emis Decizie de

refuz pe motivul neîntrunirii vechimii în muncă necesară. Decizia de refuz fiind obiectul controlului legalității de către instanțele de judecată, o soluție irevocabilă nefiind pronunțată de Curtea Supremă de Justiție.

15. Astfel, procedura administrativă pe marginea cererii acestuia din 6 noiembrie 2025 privind stabilirea pensiei de militar, urmează a fi suspendată conform art. 81 alin. (1) Cod administrativ, până la emiterea actului judecătoresc irevocabil a Curții Supreme de Justiție pe seama legalității deciziei CNAS nr.91/2023/1634, aprobată la data de 16 martie 2023.

16. Indică că, întârzierea nejustificată (cum este nedistribuirea dosarului de luni de zile) contravine spiritului art. 20 din Constituție, care garantează un acces practic și prompt la instanță. Prin urmare, art. 20 oferă fundament constituțional pentru a solicita repartizarea și soluționarea în termen rezonabil a dosarului, întrucât dreptul la „satisfacție efectivă” nu poate fi îngădit prin lipsa de procedură.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 195 din Codul administrativ prevede că:

„Procedura contenciosului administrativ se desfășoară conform prevederilor codului enunțat, suplimentar aplicându-se corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

18. Art. 4 din Codul de procedură civilă:

„Sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.”

19. Art. 192 alin. (1), (1¹), (1²) din Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

În situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.

Instanța decide asupra cererii de la alin.(1¹) printr-o încheiere motivată, prin care fie obligă instanța care judecă cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind,

după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, statul, prin intermediul instanțelor judecătorești, are o obligație pozitivă de a organiza sistemul judiciar astfel încât orice cauză civilă să fie examinată într-un termen rezonabil, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Această obligație este consacrată și în dreptul intern, inclusiv prin dispozițiile art. 4 și art. 192 din Codul de procedură civilă.

21. Din perspectiva standardelor stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, examinarea unei cauze în recurs într-un termen mai mic de 12 luni, în lipsa unor circumstanțe excepționale care să impună o urgență sporită, nu este, de regulă, de natură să ridice probleme sub aspectul respectării termenului rezonabil prevăzut de art. 6 din Convenție.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că prezenta cauză a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la data de 20 mai 2025, fapt confirmat prin ștampila instituției, aplicată pe coperta dosarului.

23. La 23 mai 2025, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului-raportor al Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc.

24. Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 24 iunie 2025, Ion Malanciuc a fost desemnat în funcția de judecător la Curtea Constituțională din data depunerii jurământului, 17 august 2025, pe un termen de șase ani și a fost suspendat de drept din funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, pe perioada exercitării mandatului de judecător la Curtea Constituțională.

25. Completul constată că durata examinării recursului este îndelungată, însă această durată este determinată de împrejurări în mare parte neimputabile instanței cum ar fi, demisia judecătorilor Curții Supreme de Justiție și de numărul mare de funcții vacante de judecător al Curții, în care în prezent activează efectiv doar 10 din cei 20 de judecători după cum prevede Legea nr. 64 din 30 martie 2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție

26. Numărul mare de cauze pendinte este un alt factor. Pe rolul Curții Supreme de Justiție în prezent se află peste 7000 de dosare, dintre care peste 4000 sunt cauze civile și de contencios administrativ. Unele din acestea au fost depuse încă în 2022.

27. Astfel, ținând cont de provocările cu care se confruntă Curtea Supremă de Justiție, completul nu poate stabili un termen foarte scurt pentru examinarea recursului.

28. Instanța reiterează, că la momentul actual la Curtea Supremă de Justiție activează un număr foarte mic de judecători, din care cauză numărul de dosare repartizate per judecător este foarte mare, iar în circumstanțele date, timpul

necesar pentru examinarea dosarului, durează o perioadă mai îndelungată, decât într-o situație obișnuită.

29. Având în vedere situația descrisă mai sus, ținând cont de provocările cu care se confruntă Curtea Supremă de Justiție, inclusiv sarcina sporită de lucru per judecător, Completul de judecată nu poate stabili un termen mai restrâns după cum solicită intimatul pentru examinarea cauzei în ordine de recurs.

30. Totodată, art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevede în mod expres cauzele care se judecă de urgență și în mod prioritate, iar litigiul de contencios administrativ aflat în ordine de recurs nu se încadrează în această categorie.

31. Mai mult, admiterea cererii de accelerare ar implica amânarea suplimentară a examinării altor recursuri și ar putea duce la o tratare diferențiată nejustificată a acestora, doar pentru faptul că în acele cauze nu au fost depuse cereri de accelerare.

32. În asemenea circumstanțe, Completul de judecată consideră că admiterea cererii de accelerare nu este rezonabilă.

33. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 192 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de avocatul Ghenadie Bobu în interesele lui Radu Ciumac cu privire la accelerarea procedurii de judecare a cauzei în ordine de recurs, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Ciumac împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea la emiterea unui act administrativ individual favorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratural